

Černá smrt

Jan Brázda, 7.A

Černá smrt je název pro epidemii moru – smrtelnou nemoc způsobenou tyčinkovou bakterií *Yersinia pestis*.

Vypukla nejdříve ve střední Asii počátkem roku 1330, jako první zasáhla provincii Chu-pej ve střední Číně.

Lidé se domnívali, že vražedný mor byl na lidi seslán z Božího hněvu nebo vlivem nebeských těles. Někteří lidé se báli, že nastane konec světa.

Epidemie moru v českých zemích se vyskytovala s nepravidelností od 14. až do 18. století. České země první vlna zasáhla jen okrajově, první vlnu moru vytlačilo z Čech „čerstvé a chladné povětrí“. Druhá vlna moru se však již Čechám nevyhnula. V našich zemích ji máme bezpečně doloženou v letech 1357–1363.

Poslední velká epidemie přišla roku 1713 z Uher do Rakous a Čech, roku 1714 zasáhla Moravu a doznívala ještě roku 1715. Silně byla postižena Praha, kde dle úředních záznamů zemřela víc než čtvrtina obyvatel, třináct tisíc osob. V Čechách zemřelo 200 tisíc lidí.

Příznaky epidemie:

Lidem ve slabinách, nebo v podpaží naskakovali otoky, které vyrostly do velikosti jablka či vajíčka, které se postupně rozšiřovaly na další části těla a následně se měnily v černé skvrny. (viz. můj obrázek).

Formy epidemie:

1) bubonická je na člověka přenášena blechami (druhy *Pulex irritans*, *Xenopsylla cheopis*), které se infikovaly na nakaženém hlodavci (hlavně na kryse, která však příznaky netrpí: nemoc svého přenašeče nehubí). Po kousnutí infikovanou blechou dochází ke zhnědnutí kousance, poté se objeví boule v oblasti mízních uzlin.

2) plicní se přenáší kapénkovou infekcí z člověka na člověka a je mnohem nebezpečnější. Působí velice rychle a neléčena má velice vysokou smrtnost (až přes 90 %).

Po krátké inkubační době dochází k prudkému zvýšení teploty, doprovázenému třesavkou, bolestmi v kloubech a únavou.

